

Reactie LOBO op internetconsultatie 'Besluit houdende nadere voorschriften omtrent het onderwijskundig rapport en de specificatie van leer- en begeleidingsgegevens (Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens)'.

Samenvatting besluit: het besluit *begrenst welke informatie betreffende een leerling verzonden mag worden tussen scholen onderling met gebruikmaking van het Persoonsgebonden nummer (PGN). Hiertoe worden de Wpo, de Wec en de Wvo op onderdelen aangepast. [ook de Web wordt aangepast maar hier hebben we als oudervereniging (nog) niet mee te maken}*

Samenvatting reactie LOBO: de LOBO ziet een belangrijk bezwaar in de voor ouders onduidelijke formulering van de vraag: het gaat om het koppelen van het Persoonsgebonden nummer aan de leerlinggegevens ten behoeve van de uitwisseling tussen scholen onderling. Inhoudelijke bezwaren ziet de LOBO op het vlak van het beschermen van de leerlinggegevens en het feit dat de stem van ouders, leerlingen en medezeggenschapsraad niet worden gehoord.

De LOBO constateert het volgende:

- De LOBO had nog niet kennis genomen van het feit dat de gegevensuitwisseling tussen scholen onderling om een dergelijke oplossing vroeg.
- Invoering van een systeem waarbij een aan een individuele mens toegekend nummer door verschillende (overheids)instanties gebruikt wordt houdt het gevaar in dat op eenvoudige wijze privacy-gevoelige informatie over die persoon vergaard kan worden.
- In genoemd besluit is het de school die het besluit neemt of de gegevens gekoppeld worden aan het PGN en digitaal (via een daartoe ontworpen systeem) verzonden gaan worden. Gezien de reacties op onder andere het Electronisch Patiëntendossier is de verwachting dat een - aanzienlijk - deel van de ouders tegen deze koppeling bezwaar zal hebben. Weliswaar lijken de leerlinggegevens, in tegenstelling tot het EPD, niet centraal opvraagbaar te zijn maar niet uitgesloten is dat er op vraag van de scholen een systeem ontworpen en gebruikt gaat worden met behulp waarvan scholen zelf de gegevens van hun leerlingen op een dusdanige manier kunnen verzamelen en weergeven die voor alle scholen die deelnemen gelijk is.
- Voor de stem van de ouders/verzorgers en leerlingen in de leeftijd vanaf 18 jaar is geen plaats in de wetwijzigingen. Wij adviseren om hen individueel het recht te geven om al dan niet akkoord te gaan met het verzenden van deze gegevens met behulp/gebruikmaking van het PGN.

- In het licht van voorgaand punt zien wij ook een rol weggelegd voor de medezeggenschapsraad. Deze raad kan instemmingsrecht gegeven worden op het door de school te nemen besluit al dan niet de gegevensuitwisseling tussen scholen onderling met behulp van het PGN te regelen.
- Voorts is het de vraag of ouders/verzorgers en leerlingen in de leeftijd vanaf 18 jaar dit voorstel zullen omarmen: niet zelden blijkt dat de school moeizaam de gegevens ter inzage verstrekt aan de belanghebbenden. Zij zullen dit besluit uit kunnen leggen als een maatregel die het scholen nog makkelijker maakt om hen terzijde te schuiven.
- Bij de gegevensuitwisseling met behulp van het PGN zal moeten gelden dat, net als dat geldt voor de elektronische gegevensuitwisseling zoals die nu reeds in de praktijk voorkomt, een voldoende waarborg ingebouwd wordt dat de juiste gegevens op het juiste moment en aan de juiste instantie (school) verstrekt worden.

Wellicht ten overvloede wijzen wij op een aantal zaken die niet met name genoemd worden maar die van wezenlijk belang zijn en mogelijk een nieuw probleem worden bij het overstappen op een andere manier van gegevensverwerking. Dat zijn:

- Behalve het geven van toestemming voor het verzenden van de gegevens gekoppeld aan het PGN door ouders/verzorgers en leerlingen in de leeftijd vanaf 18 jaar, hebben zij ook inzage- en correctierecht.
- Vastgelegd zal moeten worden dat de gegevens na de wettelijk vastgestelde bewaartermijn uit alle bestanden verwijderd worden.
- Bij het verzenden van de gegevens zal standaard een afschrift aan de ouders/verzorgers en leerlingen in de leeftijd vanaf 18 jaar verzonden worden.
- Het verspreiden van gegevens in het kader van 'passend onderwijs' binnen een samenwerkingsverband verdient extra aandacht. Voorstelbaar is dat gegevens binnen een dergelijk samenwerkingsverband breed verspreid worden waardoor het overzicht op waar de gegevens zich bevinden zoek raakt.

Reactie op de samenstelling van de consultatie

1. Vindt u voldoende helder op wie dit besluit betrekking heeft en waar het over gaat? Zou nee, op welke onderdelen niet?

Het is duidelijk op wie dit besluit betrekking heeft, namelijk de scholen.

Het is onzes inziens niet geheel duidelijk dat het besluit betrekking heeft op het koppelen van het PGN aan leerlinggegevens ten behoeve van de uitwisseling tussen scholen onderling.

De internetconsultatie is gezien de vraagstelling niet eenvoudig toegankelijk voor ouders, zij zullen zich vermoedelijk niet direct aangesproken voelen.

2. Vindt u voldoende duidelijk welke leer- en begeleidingsgegevens het kader omvat en welke zeker niet? Vindt u de genoemde gegevenscategorieën werkbaar in het kader

van (elektronische) uitwisseling tussen scholen? Bieden de categorieën voldoende professionele ruimte om per geval als school een afweging te maken welke specifieke gegevens voor een bepaalde leerling op het moment van overstap relevant zijn? Zo nee, graag toelichten?

De vijf onderdelen die genoemd worden te weten (1) administratieve gegevens; (2) leerresultaten, -geschiedenis en - stages; (3) gegevens over sociaalemotionele ontwikkeling en gedrag; (4) indien van toepassing gegevens over (geïndiceerde) begeleiding en (5) de verzuimhistorie zijn duidelijk en onzes inziens ook voldoende om relevante informatie te kunnen beschrijven en leveren. Helder is dat gegevens die buiten dit kader vallen niet meegezonden mogen worden anders dan op voorwaarde van de betreffende beroepsgroep. Een toevoeging moet zijn dat ouders hiermee akkoord zijn (voor zover dit door de beroepsgroep niet is aangegeven).

Niet geheel duidelijk is of het een verplichting of een mogelijkheid betreft de eerste drie onderdelen te beschrijven en te leveren. Dit kan misschien meer expliciet geformuleerd worden.

3. Vindt u de genoemde gegevenscategorieën voldoende? Mist u bepaalde categorieën of vindt u bepaalde categorieën overbodig of onwenselijk voor uitwisseling tussen scholen? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Zoals hierboven ook reeds vermeld zijn de gegevenscategorieën onzes inziens voldoende.

4. Is duidelijk dat het besluit een kader omschrijft van wat ten hoogste is toegestaan? Is duidelijk dat een school dus binnen dat kader moet kiezen welke gegevens relevant zijn om over een specifieke leerling op het moment van de overstap naar een nieuwe school uit te wisselen? Is het duidelijk dat dit besluit dus niet mogelijk maakt om voor alle leerlingen alle in het kader beschreven leer- en begeleidingsgegevens uit te wisselen? Zo nee, heeft u suggesties hoe dit beter kan worden toegelicht?

Dit wordt zeker genoemd. In de hectiek van alledag is het echter voorstelbaar dat (in dit geval) scholen kiezen voor (in het geval er een systeem ontwikkeld en gebruikt gaat worden wat de in dit besluit beoogde werking faciliteert) de maximale variant zonder zich te realiseren dat zij bij elke keer dat zij gegevens moeten verstrekken zich dienen af te vragen of alles wat zij hebben opgeslagen ook daadwerkelijk gegeven mag worden. Een ingebouwde waarborg hiertegen kan zijn dat ouders de gegevenslevering moeten goedkeuren.

5. Verwacht u problemen als dit besluit er komt? Legt dit besluit bijvoorbeeld beperkingen op aan de staande praktijk van uitwisseling van het onderwijskundig rapport in het PO of uitwisseling van leer- en begeleidingsgegevens tussen scholen in het VO, AOC of MBO? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Bestaande problemen voor ouders en leerlingen worden hiermee niet opgelost. Deze bestaande problemen zijn: (a) scholen verstrekken gegevens voordat er van een daadwerkelijke overstap sprake is; (b) scholen wisselen de gegevens die ze niet op papier of

per mail mogen verstrekken telefonisch/mondeling uit; (c) scholen geven ouders en/of leerlingen geen of onvoldoende inzage in de te versturen gegevens; (d) ouders ontvangen geen afschrift van het onderwijskundig rapport.